

Bruselj, 5. junij 2020
(OR. en)

8630/20

DEVGEN 76
POLGEN 68
ACP 46
COHAFA 28
RELEX 424
COAFR 153
COWEB 81
ELARG 54
COEST 110
MOG 31
MAMA 68

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Datum:	5. junij 2020
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	8346/1/20 REV 1
Zadeva:	Globalni odziv Ekipe Evropa na covid-19 – sklepi Sveta (5. junij 2020)

V prilogi vam pošiljamo Sklepe Sveta o globalnem odzivu Ekipe Evropa na covid-19, ki so bili po pisnem postopku odobreni 5. junija 2020.

Globalni odziv Ekipe Evropa na covid-19

Sklepi Sveta

1. Svet je še vedno zelo zaskrbljen zaradi širjenja pandemije COVID-19, ki je terjala že toliko življenj po vsem svetu. Priznava razsežnost s tem povezanih izrednih razmer v zdravstvu ter pozdravlja prizadevanja zdravstvenih, humanitarnih in razvojnih delavcev, zdravnikov in raziskovalcev ter drugih, ki opravljajo nujna dela. Pandemija je povzročila svetovno krizo z daljnosežnimi socialnimi in gospodarskimi posledicami, ki še zaostrejuje najrazličnejše oblike neenakosti. Pogloblja že obstoječe humanitarne krize, tudi na področju prehranske varnosti, ter ogroža prizadevanja za izkoreninjenje revščine, trajnostni razvoj, človekove pravice, demokracijo in pravno državo, pa tudi stabilnost in varnost po vsem svetu. Prišel je čas za globalno solidarnost, mednarodno sodelovanje, učinkovito kolektivno ukrepanje in preglednost.
2. Svet poudarja, da je nujno treba zaščititi življenja in možnost preživetja vseh ljudi brez izjeme. Poudarja tudi, da je treba prednostno obravnavati prizadevanja v partnerskih državah, ki so najbolj potrebne pomoči, v skladu s Skupnim sporočilom o globalnem odzivu EU na pandemijo COVID-19; pri tem je treba posebno pozornost nameniti najmanj razvitim državam, zlasti v Afriki, in državam v nestabilnih razmerah oziroma tistim državam, ki so jih prizadeli konflikti, in podpreti partnerje v sosedstvu, na Zahodnem Balkanu, v Latinski Ameriki in drugih regijah.
3. Svet poziva k pristopu, ki bo temeljil na pravicah in bo usmerjen v ljudi, s poudarkom na najbolj ranljivih in marginaliziranih skupinah ter osebah v ranljivem položaju, vključno z revnimi v mestih, migranti, begunci, notranje razseljenimi osebami in njihovimi gostiteljskimi skupnostmi ter pripadniki verskih manjšin. Poudarja, da je treba posebno pozornost nameniti vprašanjem spola, starosti in invalidnosti.

4. Svet znova poudarja zavezo EU in njenih držav članic celovitemu izvajanju agende za trajnostni razvoj do leta 2030 in Pariškega sporazuma, ki sta bistvenega pomena za trajnostno okrevanje po krizi zaradi covida-19. Prizadevanja za oživitev gospodarstva so resnična priložnost, da „zgradimo nazaj bolje in okolju prijazneje“; Svet v zvezi s tem poudarja, da si je treba prizadevati za hitre in oprijemljive rezultate ter zagotoviti usklajenost podpore z načrti partnerskih držav za okrevanje, hkrati pa spodbujati pravične, trajnostne in vključujoče procese okrevanja v skladu z zelenim dogovorom, ki ga je predlagala Evropska komisija.
5. Svet opozarja, da je EU ključna akterka pri podpori vodilni vlogi generalnega sekretarja ZN v zvezi z globalnim odzivom na pandemijo covida-19. Podpira poziv generalnega sekretarja ZN k prekinitvi ognja po vsem svetu v luči pandemije in znova poudarja, da podpira usklajevalno vlogo Svetovne zdravstvene organizacije (SZO) pri globalnem odzivu na področju javnega zdravja. Poudarja tudi, da je treba podpreti učinkovit multilateralizem ter da je v odziv na to svetovno krizo potrebno usklajevanje globalnih ukrepov z ZN, regionalnimi organizacijami, zlasti Afriško unijo, in drugimi mednarodnimi večstranskimi organizacijami in finančnimi institucijami. Pozdravlja obsežna prizadevanja Mednarodnega denarnega sklada in multilateralnih razvojnih bank, da v odzivanju na krizo znatno pospešijo podporo državam v razvoju. Hkrati pozdravlja pobudo skupine G20 in Pariškega kluba za začasno opustitev dolžniških obveznosti najrevnejšim državam. Uradne dvostranske posojilodajalce, pa tudi zasebne upnike spodbuja k odpisu dolga partnerskim državam, s posebnim poudarkom na državah, ki imajo težave s solventnostjo, za vsak primer posebej in v tesnem sodelovanju z mednarodnimi finančnimi institucijami.

6. Svet v celoti podpira pristop „Ekipe Evropa“, predlagan v Skupnem sporočilu o globalnem odzivu EU na pandemijo COVID-19, ki črpa iz prispevkov EU in njenih držav članic, izvajalskih agencij, Evropske investicijske banke (EIB) in drugih evropskih finančnih institucij, vključno z Evropsko banko za obnovo in razvoj (EBRD). V zvezi s tem pozdravlja napoved za preusmeritev več kot 33 milijard evrov iz svežnjev Ekipe Evropa za namen blažitve uničujočih posledic krize zaradi covida-19 v partnerskih državah in regijah. Sveženj Ekipe Evropa, ki črpa iz prispevkov EU, držav članic in drugih partnerjev, temelji na naslednji regionalni razčlenitvi sredstev¹:

- Globalno
- Jamstva
- Zahodni Balkan in Turčija
- Sosedstvo
- Podsaharska Afrika
- Latinska Amerika in Karibi
- Azija in pacifiške države
- AKP, regionalno
- Čezmorske države in ozemlja (ČDO)

¹ Ustrezni zneski so navedeni v prilogi k tem sklepom.

7. Svet pozdravlja prednostne naloge politik Ekiye Evropa, in sicer: (i) nujni odziv na neposredno zdravstveno krizo in s tem povezane humanitarne potrebe, (ii) krepitev zdravstvenih sistemov ter sistemov oskrbe z vodo in sanitarnih sistemov, pa tudi izboljšanje pripravljenosti partnerjev in njihove zmogljivosti za odzivanje, ter (iii) takojšnjo podporo za ublažitev socialnih, gospodarskih in političnih posledic krize. V zvezi s tem poudarja, da je treba pri vseh nujnih ukrepih spoštovati mednarodno in humanitarno pravo in humanitarna načela, hkrati pa na vseh ravneh zagotoviti močan vidik enakosti spolov. Hkrati znova poudarja, kako pomembno je spodbujati in podpirati načela dobrega upravljanja, človekovih pravic, pravne države, demokracije, enakosti spolov in nediskriminacije ter spodbujati varnost, državljski prostor, ki omogoča uveljavljanje pravic, socialno zaščito, dostojne delovne pogoje, pa tudi dostop do vključujočega in pravičnega izobraževanja, vključno z učenjem na daljavo in v okviru vseživljenjskega učenja za vse.
8. Svet poudarja, da izredne razmere, vključno z zdajšnjo pandemijo, še zaostreje že obstoječe neenakosti med spoloma. V zvezi s tem izpostavlja nujnost obravnavanja nasilja na podlagi spola in nasilja v družini kot posledic krize. Hkrati poudarja, da je treba spodbujati enakopraven dostop do kakovostnih storitev zdravstvenega varstva in izobraževanja, ter opozarja na zavezanost EU – v skladu z Evropskim soglasjem o razvoju – promociji, varstvu in uresničevanju vseh človekovih pravic ter celovitemu in učinkovitemu izvajanju Pekinških izhodišč za ukrepanje in akcijskega programa Mednarodne konference o prebivalstvu in razvoju ter rezultatov konferenc o njunem pregledu; v tej zvezi ostaja zavezana tudi spolnemu in reproduktivnemu zdravju in pravicam.
9. Svet poziva k usklajenosti med kratkoročnim humanitarnim in nujnim odzivom ter načrtovanjem srednje- in dolgoročne podpore za odpravo strukturnih posledic pandemije v partnerskih državah in krepitev odpornosti. Poudarja, da bi bilo treba dolgoročnejši odziv obravnavati v okviru naslednjega načrtovanja programov razvojnega sodelovanja EU (2021–2027), v kontekstu naše zavezanosti skupnemu načrtovanju programov, če je to primerno. Poleg tega izpostavlja pomen skladnosti politik za razvoj in ustvarjanja sinergij med notranjimi in zunanjimi politikami EU in njenimi instrumenti.

10. Svet priznava učinke izrednih ukrepov na možnost preživetja, prehranske sisteme in dobavne verige. Z veliko zaskrbljenostjo ugotavlja poslabšanje stanja na področju prehranske varnosti in prehranjenosti ter tveganje, da bi se s pandemijo covid-19 podvojilo število ljudi po svetu, ki trpijo zaradi akutne lakote. V zvezi s tem izpostavlja pomen zagotovitve dostopa do hrane in kmetijskih proizvodov.
11. Svet se zaveda, da je za rešitev zdajšnje svetovne zdravstvene krize ključnega pomena okrepljen pristop, ki povezuje humanitarno in mirovno delovanje ter razvoj, in znova izraža podporo izvajanju zavez v okviru velikega dogovora. Poudarja pomen zagotovitve neoviranega dostopa humanitarnih in zdravstvenih delavcev do držav članic in znotraj njih. V zvezi s tem izraža pohvalo Komisiji za vzpostavitev humanitarnega zračnega mostu.
12. Svet izpostavlja vlogo delegacij EU pri usklajevanju in zagotavljanju vključujoče udeležbe vseh diplomatskih mrež držav članic, tudi evropskih razvojnih agencij, EIB in drugih evropskih finančnih institucij, pa tudi drugih ustreznih akterjev na ravni držav, v skladu s pristopom boljšega sodelovanja. Hkrati poudarja, kako pomembno je usklajevanje svežnjev Ekipe Evropa s prizadevanji partnerskih držav in drugih mednarodnih donatorjev. Bistvenega pomena sta odgovornost držav in sklepanje partnerstev z organizacijami civilne družbe in zasebnim sektorjem.

13. Svet poudarja, da je za pospešitev hitrega razvoja, proizvodnje in začetka uporabe učinkovite preventivne diagnostike covid-19, cepiva proti njemu in zdravljenja v primeru te bolezni v vseh državah nujno potrebno več globalnega sodelovanja na področju raziskav in inovacij. Zavezan je zagotavljanju kakovosti, varnosti in enakega dostopa do teh svetovnih javnih dobrin za vse brez izjeme ter pozdravlja pobudo „pospeševalec dostopa do orodij proti covidu-19“ (ACT-A). Spodbuja izmenjavo podatkov med raziskovalci in boljši dostop do novih znanstvenih spoznanj, tudi prek odprtega dostopa in odprte znanosti. Poudarja, da je treba okrepiti zdravstveno varstvo in se pripraviti na prihodnje zdravstvene krize. Opozarja, da so izgradnja in krepitev zdravstvenih sistemov ter varovanje varnosti zdravstvenih in socialnih delavcev bistvenega pomena za boj proti pandemiji in za preprečevanje posrednega vpliva te pandemije na druge bolezni, ter v zvezi s tem priznava ključno vlogo SZO. Znova poudarja, da v celoti podpira Globalni sklad, Svetovno zvezo za cepiva in imunizacijo (GAVI) ter Mednarodni sklad za nakup zdravil (UNITAID), hkrati pa priznava stalna prizadevanja drugih partnerjev, kot je koalicija za inovacije na področju pripravljenosti na epidemije (CEPI), v globalnem boju proti pandemiji. Ohraniti je treba zagon, ki ga je ustvarila donacijska pobuda pod vodstvom EU, ki se je začela 4. maja 2020 in v okviru katere je bilo zbranih že 9,8 milijarde evrov.
14. Svet se zaveda, da je treba premostiti digitalni razkorak in zagotoviti visoko raven kibernetске varnosti. Opozarja na priložnost za nadaljevanje digitalne preobrazbe in iskanja inovativnih rešitev pri podpori sistemom zdravstvenega varstva in krepitvi odpornosti družb v času pandemije COVID-19 in po njej. Poleg tega poudarja, da se je treba pri upravljanju osebnih podatkov ravnati po najvišjih etičnih standardih.
15. Svet poudarja pomen skupnega, hitrega, vidnega in preglednega delovanja Ekipe Evropa ob doslednem usklajevanju s partnerskimi državami in ZN. Znova potrjuje svojo usmerjevalno vlogo pri zagotavljanju strateških političnih smernic ves čas izvajanja globalnega odziva EU na covid-19. Hkrati spodbuja nadaljnji razvoj močne komunikacijske strategije glede pristopa Ekipe Evropa ob hkratnem zagotavljanju preglednosti in boju proti dezinformacijam. V ta namen:

- a) poziva Komisijo, naj se sredstva partnerskim državam dodelijo na podlagi skupne ocene potreb, in sicer v sodelovanju s partnerskimi državami in v skladu z njihovimi načrti za odzivanje na covid-19, da bi tako opredelili vrzeli in glavne prednostne naloge;
- b) poziva Komisijo in države članice EU, naj si še naprej prizadevajo za pospešeno doseganje ciljev, določenih v okviru ACT-A;
- c) poudarja, da je treba zagotoviti povezavo s srednjeročnim in dolgoročnim načrtovanjem;
- d) spodbuja nadaljnja prizadevanja za nadgradnjo pridobljenih izkušenj in dobrih praks s ciljem zagotoviti finančno in pogodbeno prožnost pri izvajanju globalnega odziva EU na covid-19;
- e) pozdravlja vzpostavitev skupnega sistema spremljanja v skladu s smernicami Odbora za razvojno pomoč pri OECD in vključno z morebitnim označevalcem covida-19, da se zagotovita odgovornost in preglednost pri uporabi zbranih in dodeljenih sredstev, ter poziva vse akterje, naj hitro in redno posredujejo najnovejše informacije o sredstvih v okviru Ekipe Evropa. Svet poleg tega poudarja, da je treba zagotoviti preglednost pri spremljanju dejavnosti proračunske podpore;
- f) poudarja pomen usklajevanja ukrepov ter skupnih informacijskih in komunikacijskih prizadevanj vseh akterjev, ki sodelujejo v Ekipi Evropa, na ravni držav, v EU, partnerskih državah kot tudi v okviru svetovnih in večstranskih forumov;
- g) podpira uporabo izraza „Ekipa Evropa“ (ang. *Team Europe*) v nacionalnih ali skupnih komunikacijskih kampanjah, v prizadevanjih za večjo prepoznavnost in v javnih objavah ter z zanimanjem pričakuje konkretne ukrepe služb Komisije in ESZD za pripravo močne komunikacijske strategije za Ekipo Evropa.

Zunanji odziv EKIPE EVROPA na covid-19 (do 3. junija 2020)

EKIPE EVROPA SKUPAJ v milijonih EUR	33 037
Države članice EU	11 467
Evropska komisija	13 800
EIB	6 770
EBRD	1 000

Razčlenitev po geografski regiji:

SKUPAJ v milijonih EUR	SKUPAJ	DČ EU	Komisija	EIB	EBRD
	33 037	11 467	13 800	6 770	1 000
Globalno	9 900	8 252	648	0	1 000
Jamstva	2 892	1 327	1 420	145	0
Zahodni Balkan in Turčija	3 967	33	1 734	2 200	0
Sosedstvo	7 854	220	5 319	2 315	0
Podsaharska Afrika	4 719	1 228	2 031	1 460	0
Latinska Amerika in Karibi	1 482	198	959	325	0
Azija in pacifiške države	1 730	206	1 235	289	0
AKP, regionalno	346	3	343	0	0
ČDO in Grenlandija	147	0	111	36	0